

היכל המשפט

גיליון 4 – תמוז תשפ"ג

היכל המעשה ~

מכירת כתב ידו של הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל

מתוך שיעורי הפרקטיקה של רבני בית הדין
הרה"ג ר' מיכאל חיים רוטמן שליט"א – ביד"צ המרכזי רמה ד' ב"ש

הערך הנכסף

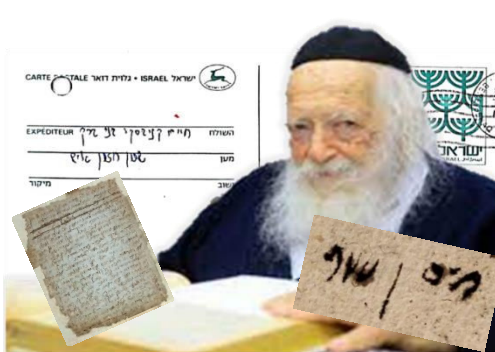
- דבר העורך.
- היכל המעשה.
- מתוך כותלי בית הדין.
- מהנעשה והנשמע.
- שו"ת ע"י רבני בית הדין.
- שואל כעניין.
- מכתבים למערכת.

רכש מבחור כתב יד של הגר"ח ורוצה לחזור בו מהרכש ■ האם הטענה שכתב היד הינו של ב"ב הינה סיבה לביטול מקח ■ אדם שהתחייב סך מסויים למוסד לימודים על סמך העובדה שהוא יהיה חתום עם הגר"ח על הסכם יישכר ויבולון, ולבסוף הוברר שלא הגר"ח חתם בפועל על השטר אלא זה חתימה סרוקה באישורו ■

כמה הייתם משלמים עבור מגילת אסתר מצויירת, או עבור הכיפה של הבבא סאלי. או שבכלל אתם מעוניינים בקש שעמד עליו מהר"א מבעלז, או בפילטר הסיגריות של המקובל הרב יצחק כדורי.

הרוכש טען לעומתו כי למרות שיתכן שאכן התשובה היא תשובה של הגר"ח, אולם הרכישה נעשתה על מנת לרכוש את כתב ידו של הגר"ח ולא עצם התשובה.

לאחר שראה המתווך כי כלתה אליו הרעה וכי דעת בית

כך או כך בשנים האחרונות צמח לו שוק של מכירות חפצי יודאיקה על טהרת היהדות, למימדים

עצומים, ומתחום יקר ולאנני טעם בלבד הפך לאחרונה לאחד הענפים המובילים.

לא פעם תופסים גנבים שמנסים להסתער על השוק ולגנוב מבתי כנסת כל מיני חפצי קדושה עתיקים, אם זה כתר תורה שנגנב מבית הכנסת על שם הבת עין בעיר העתיקה של צפת, או מפתח מוזהב של ארון קודש מבית הכנסת המרכזי במילאנו.

בחודש האחרון אף פירסם בית מכירות בבני ברק למכירה את המכתב בו נכתבה הוראתו של מרן רבי חיים קנייבסקי לפתוח את תלמודי התורה בתקופת הקורונה.

ואכן בשנה שעברה לאחר פטירתו של הגר"ח פרסם איזה בחור למכירה מספר תשובות של רבי חיים קנייבסקי, אברך תמים שהיה בתחילת דרכו, וניסה את מזלו בעולם היודאיקה, רכש דרך מתווך את המכתבים תמורת סכום לא מבוטל.

לאחר תקופה קצרה הציג מיודעינו את המכתבים בפני סוחר ותיק בתחום, והלה הסב את תשומת ליבו לפרט קטן ופשוט, והוא כי למרות העובדה כי התשובה היא תשובה של הגר"ח, מכל מקום כתב היד אינו שלו, והעניין בזה הוא פשוט, מאחר ומדובר בתקופה האחרונה בה היו בני ביתו כותבים את התשובות בשמו, א"כ הרי שהכתב הוא כתב יד של בני הבית ולא של רבי חיים.

לאחר שהנסיגות מול המתווך עלו בתווה תבע הרוכש את המתווך לדין, המתווך טען כי אין כאן

הדין נוטה לחייבו להחזיר את הכסף בטענת ביטול מקח, ביקש המתווך את עזרת חברו הטוען רבני שיבוא ויציל את המצב.

בדיון שהתנהל לאחר מכן הגיע הנתבע בליווי חברו הטוען רבני, ולאחר שהציגו הצדדים את עיקרי טענותיהם, טען הטו"ר כי מאחר ובשנותיו האחרונות זו הייתה דרך כתיבתו הרי שזה נחשב לכתב ידו, ואם לא כן יבואו כל התורמים לקופות השונות ויתבעו את כספם בחזרה מאחר וכל ההבטחות שהובטחו להם והוצגו בפניהם בשם רבי חיים הרי שהכל היה מכתב ידם של בני ביתו.

ובפרט כאשר מדובר בהתחייבות של הסכם יישכר ויבולון שהובטח לתורמים לחתום על הסכם שכזה עם רבי חיים, שכאשר יתברר שאין מדובר בחתימתו של רבי חיים אלא אחד מבני ביתו הרי שהדברים מקבלים משמעות אחרת וזו עילה לתביעת הכספים בחזרה.

מבלי להיכנס לאמיתות הדברים, גם לו יהי, הרי שאין לדמות כלל

דבר הולך ~

ואילו פינו מלא שירה כים אין אנחנו מספיקים להודות, מי פילל זמי מילל, חזו בני חביבי, עוצמת הרגשות מסרבת לשקוע, משיחת הטלפון שהתקבלה במערכת, ולו בשביל שיחה זו בלבד היה שווה הקמת כל המעצמה של 'היכל המשפט'.

הטלפון במשרדי המערכת מצלצל כדבר שבשיגרה, אף אחד לא הכין את מזכיר בית הדין למה שהולך להחולל כמה דקות לאחר מכן, על הקו יהודי נשמע קצת מבוגר, ברצונו לתרום לפעילות בית הדין סכום שאינו מן השגרה, כשהחל המזכיר להתעניין פתח הפונה בבכייה, וכך מספר הנה זה כבר קרוב לשלוש שנים שהשכן שלי מהקומה מעל אינו מחליף איתי מילה, ולא חלילה שעשיתי איזה עוול, אלא אדרבה אותו השכן קומה מעלי בנה מרפסת ופשוט עשה לי בדירה נזק של ממש, ומשבאתי להעיר את תשומת לבו לעובדה שבעצם הבנייה הוא מסב לי נזק, פתח את פיו בצעקות כי אני זקן טרדן וצר עין ולא מוכן לפרגן לו להרחיב את דירתו הצרה, ולא חסך מילים קשות, אני שראיתי כי כלתה אלי הרעה פניתי ללכת ללא אומר וללא דברים, ומיני אותו יום לא החליף איתי אותו השכן מילה.

השבוע ירד אלי השכן ובידו מעטפה ובתוכה סכום כסף יפה, ועוגה, וחיוך גדול על פניו ברגע הראשון לא ידעתי אנא אני בא, אך לאחר כמה דקות התאוששתי, השכן ביקש להיכנס אל ביתי, ולאחר אין סוף התנצלויות ביקש לשלם לי על הנזק שגרם על ידי תוספת הבנייה, לשאלתי מה קרה פתאום הסביר לי כי בשבוע האחרון הוא נקלה לאיזה ביהמ"ד בבני ברק והתקיים שם שיעור במסגרת קבוצת השימוש של היכל המשפט, ומאחר והיה מהופנט לדברים, נשאר עד לסוף השיעור, לאחר השיעור פנה לרב ושאל אותו על עניין הבנייה ואחר שהוברר לו מעל לכל ספק כי יש כאן היות מעוניינין הוא לשלם על כל ההיוק, בתחילה סירבתי לקבל את הכסף אך לאחר תחנונים מצדו הסכמתי לקבל את הכסף ומשכך אני רוצה לתרום את המעשרות לפעילות החשובה של בית הדין.

בשבוע האחרון קיבלנו מבית הספר בה לומדת ביתנו מכתב המבשר על קעמפ קיץ שאמור להתקיים בימי החופשה הבאים עלינו לטובה, עלות הקמפ הינה 500 ₪ לנרשמים עד לר"ח תמוז 5501 לנרשמים לאחר מכן עד לח' תמוז, הקעמפ אמור להתחיל ב"ג תמוז.

מיותר לציין כי הרישום מתאפשר רק עם משלמים וכל עוד לא שילמו לא נחשב שנרשמו, בשעת מעשה לא חשבנו הרבה ונרשמנו עוד לפני ר"ח על מנת לחסוך בהוצאות שגם כך גביהות במיוחד בתקופה זו של ימי בין הזמנים.

אלא שלאחר שמספר הורים עוררו את העניין אנו מסתפקים האם יש בזה איסור ריבית בעצם מה שקיבלנו הנחה עבור העובדה ששילמנו מראש, ונחשב לפסיקה בהזלה, ואם כן עלינו להשלים את תוספת ה-50 ₪ שלא קיבלו אותם שלא הקדימו את התשלום.

תשובה

קצת קשה להיכנס לסוגיא במדור זה מאחר ויש הרבה לדון בגדר הרכישה, מה בעצם רכשתם כאן האם נחשב כמקח או כשכירות פועלים, ואין כאן המקום להאריך, אך במקומות שכאלו בקעמפים שבמסגרת הלימודים ניתן בדרך כלל לשלם בצ"ק או באשראי, וגם אותם המשלמים בצ"ק או אשראי גם הם נהנים באותה ההנחה, למרות שבפועל המוסד לא קיבל את התשלום, ואם מוכח שהסיבה להזלה אינה התשלום המוקדם אלא הרישום המוקדם על מנת שיוכלו להיערך בהקדם, (ואף שהם דורשים תשלום בשעת ההזמנה, זה בכדי לוודא שאכן ההורים יקחו את עניין הרישום ברצינות), ומשכך ניתן לשלם גם במזומן, אך במקרים שהמוסד דורש תשלום מזומן בלבד, ואינו מוכן להתחייב שלא להשתמש באותם כספים לפני תחילת הפעילות, הרי שצריך לדון בזה בכובד ראש, ויש פעמים שאכן העניין כרוך באיסור ריבית.

אלא שיש לדון לגבי המקח שבין הבחור למתווך באופן שהמתווך ידע שמדובר שלא בכתב ידו של הרב.

מכתבים לארבע

משפט הריבית

שלי רב לחברי המערכת

ראשית ברצוני להודות על העלון הנפלא שמידי גיליון מפתיע מחדש בשאלות ודיונים מרתקים פשוט לשבת לקרוא את הגיליון מתחילתו ועד סופו בלי הפסק.

ברצוני להעלות רעיון שיש בו תועלת לרבים היות וכבר ידוע בשער בת רבים חומרת עוון הריבית, ובשנים האחרונות ענייני ריבית מאוד מאוד נפוצים, כמו בחיסכון לכל ילד, פנסיות, רכישות באשראי ובתשלומים ועוד כהנה וכהנה עניינים שיש בהם איסורי ריבית, מהדברים הנוגעים להתנהלות השוטפת יום יום, ומשכך ראוי להקיש מדור מיוחד לנושא, וכל שבוע יביאו הרבנים הלכות פסקות בדברים הנצרכים מענייני השעה.

ובטוחני כי בזכות זה בוודאי נזכה לתחיית המתים ויהיה בזה קירוב הגאולה כמבואר במדרש שבזכות מה שקיבלנו על עצמינו את מצוות הריבית נגאלנו ממצרים.

בברכה החפץ בעילום שמו בשם רבים

תגובת המערכת

יש"כ על התגובה ברוך ה' אנו מקבלים הרבה תגובות חיוביות, וזה נותן לנו כח להמשיך ולהפיץ את דבר ה' זו הלכה.

לגבי עצם הרעיון יש דברים בגו, למעשה הגיליון קצר מלהכיל את כל הרעיונות, אך אולי בהמשך יתאפשר הדבר, לעת עתה שלא להשיב פניך ריקם נשתדל מידי פעם להביא במדורים השונים כל מיני שאלות ודיונים אשר עוסקים גם בענייני ריבית החמורים.

חכמים היוזרו בדברים

בגיליון מספר 2 פורסמה שאלתו של נער אשר להיותו צעיר לימים ביצע מעשה קונדס כנגד מורו ורבו וכנגד בעלי חנויות וכעת מבקש כפרה דרך פרסום השאלה ברבים.

צריך מאוד מאוד להזהר הדבר יכול להביא מכשול לתמימי דרך אשר לתומם יחשבו שמי שחטא נגד חברו יפרסם חטאו ברבים בעילום שם כמבקש תשובה להלכה ובוזה יכופר עונו.

לדעתי עליכם לפרסם לא רק תשובה הלכתית לשואל זה אלא לענות עלי גליונכם שעונו לא יכופר עד שיבקש מחילה הן מהרבי והן מהחנות ששיחק עליהם ושלא ירגיע את רגשי האשמה שלו עם פסק הלכה שיקבל מכם.

דרך הלימוד

נזקי שכנים

לעורכי העלון רב שלומים

אני יהודי לא צעיר, נער היית גם זקנתי, וכבר ראו עיני סכסוכי שכנים לרוב, אך נדמה כי בעשור האחרון עקב ריבוי אפשרויות הבניה והתמאות השונים, עלו מקרים אלו בעשרות מונים, מגיינים שלמים נוצרו עקב אי יכולתו של ראובן להתפלל במניין שבו מתפלל שמעון שכנו בדלת ממול, אני לא מאלו שסוברים שהכל בא מצרות עין, יש ויש, ופעמים שדווקא השכן הבונה יש לו עזות מצח שלא ראו אבותינו, והוא עוד מצפה להבנה והחלה מצד שאר הדיירים.

הרב שטיימן כבר התבטא פעם, שהשכן שלאחר הבנייה הוא לא אותו השכן שקודם לכן, אך לדעתי חשוב מאוד לתת מעל במה מכובדת זו את ההתייחסות ההלכתית בכל סוגי המחלוקות השונים, הן בענייני בניה, הרכבת מצלמות ועוד שלל נושאים המביאים לידי מחלוקת.

תגובת המערכת

כבודו התפרץ לדלת פתוחה, ואכן כבר נתבקשנו זה מכבר על ידי גדולי הפוסקים, לרדת לעומק סוגיא זו, ולהוציא לאור מדריך הלכתי ברור בכל הנושאים הרלוונטיים, ובעז"ה החל מגיליון הבא אנו מקווים להקדיש בעזרת הציבור מדור מיוחד לעניין סכסוכי השכנים בכל הקשור למגורים המשותפים.

מתוך כותלי בית הדין

הרב ש. תובע את מר יורם בעל חנות הרהיטים לבטל את העיסקא, ולקבל את כל כספו בחזרה, ולא זו אלא אף יפנה את השולחן והכיסאות מביתו על חשבוננו של בעל החנות.

יורם בעל החנות דורש מהרב ש. לשלם לו שכירות עבור השימוש בשולחן והכיסאות ואף להוביל את הסחורה עד לפתח החנות.

מקרה הנידון

הרב ש עמד לפני שמחת נישואי בנו השישי הנה עוד פחות מחודש יעמדו הזוג תחת החופה ויבנו את ביתם הקט, על אדני התורה והיראה, ברוך ה' רוב ההכנות לחתונה הסתיימו לא מכבר, ואף דירה נחמדה לזוג כבר נמצאה, הכל כל כך מושלם ורק שולחן וכיסאות חסרים לאופוריה המושלמת.

בסך הכל מדובר ביחידה לשכירות משכך אין טעם להשקיע בשולחן וכיסאות יקרים, טען החתן בתוקף בניסיון נוסף לחסוך בהוצאות החתונה, בכדי לחסוך מעצמו את כיתותי הרגלים ומנת הביזיונות היומית, בלקיחת האחריות על בריאות אביו שעדיין רובצים עליו חובות כבדים מנישואי חמשת ילדיו הקודמים.

וכך צעדו להם הרב ש, ומחנותו לעבר חנות רהיטים יד 2 במרכז שכונת המגורים, בתקווה למצוא מציאות.

הזדמנות זו לא איחרה לבוא ובאחת החנויות צדה עיניהם שולחן עם 4 כיסאות חדשים, מי פילל ומי מילל למשמע המחיר המצחיק, לתמיהתם הסביר להם המוכר מר יורם כי על אף היותם של השולחן

והכיסאות חדשים, אם כל זאת מדובר בעודפי ייצור ובשל כך המחיר הנמוך.

התלבטו הצדדים אך המחיר לא העמיד בפניהם הרבה ברירות, אלא שנקודה קטנה היוותה בעיה, והיא העובדה כי הכלה מוסרת מידי שבוע קורסים לבנות בביתה, ומשכך לא די בארבע כיסאות וצריך לפחות שש כיסאות, אין זה בעיה פטר אותם המוכר תוך שבוע שבועיים יש לכם שתי כיסאות נוספים, זה רק עניין של הזמנה, כמובן שלא אוכל לתת לכם במחיר הנמוך, אך אם כל זאת עדיין יצא לכם זול בהרבה ממקומות אחרים, בלי אומר ובלי דברים סגרו המחנות את העיסקא שילמו את המחיר הנדרש, ואצו להם כל אחד לדרכו, זה להוביל את השולחן והכיסאות לבית הקט, וזה לפגשה בגמ"ח השכונת.

ברוך ה' החתונה עברה בשלום ובשמחה עצומה, חלפו להם ימי השבע ברכות, שבועיים ואף חודש והכיסאות עדיין אינם, טלפון נוסף לבעל החנות הביא עמו תירוצ נוסף לעולם, הכיסאות כבר נגמל אך בשל שבתות זה מתעכב, וכך חלפו להם שבועיים נוספים, לאחר שכלו להם כל הקיצים והמחותן ביקש לקבל את כספו בחזרה, ובאם לא יפנה לרשויות הרלוונטיים, הבטיח יורם בעל החנות כי באופן יוצא דופן הוא יעשה להם שירות ייחודי ובעז"ה עד סוף השבוע יהיו הכיסאות אצלם בבית.

הפלה ופלא ביום שישי הגיע המוביל עם שתי כיסאות, ברוך ה', הזוג הצעיר שהגיע לשבת להורים בישר להם בשמחה כי בחסד ה' הכל על

מקומו בא בשלום, אלא שבמוצ"ש בבואם חזרה לביתם, בשעה שהורידו הזוג את האריזה מעל גבי הכיסאות, והנה חשכו עיניהם, גוון הכיסאות אינו תואם ולו במעט, להזמנה המקורית, כאן הריפוד חום ואילו הכיסאות המקוריים היו כחולים, יורם בעל החנות הביע את תמיהתו כיצד יתכן הדבר והלא הוא הזמין בדיוק את אותו הדגם, וכי הוא לא מבין כיצד קרתה הטעות, והוא יודא כי יחליפו להם את הכיסאות, וכך נסחב העניין חודש נוסף ועוד חודש.

לאחר כשלוש חודשים הודיע להם יורם כי בעז"ה היום אחה"צ יגיעו הכיסאות לביתם, ואכן בשעה שלש אחה"צ דפק המוביל על דלת ביתם, ואיתו עמו שתי כיסאות, כמובן הדבר הראשון שעשו היה להוריד את אריזת הכיסאות ולבדוק את התאמת הדגם, לאחר שמצאו שמדובר בכלל בדגם שלישי, כאן כבר פקעה סבלנותם, וביקשו לבטל את העיסקא ולקבל את כל כספם בחזרה, על מנת שיוכלו לרכוש סט שולחן וכיסאות נורמלי.

משהפסיק יורם לענות לטלפונים של המחנות הרב ש, הזמינו האחרון לדין תורה.

טענת התובע

מאחר ובעל החנות לא סיפק את כל הסחורה, וגם אחר בקשות חוזרות ונשנות, עומדים אנו קרוב לשנה ועדיין ההזמנה לא הגיע אליהם בשלימות, הרי שיש כאן מקח טעות ומשכך רוצה הוא את כספו בחזרה, כדי שיוכל לרכוש סט שולחן וכיסאות.

תשובת הנתבע

טענות התובע צודקות בהחלט, ואין הוא מגיע חלילה להוריד מהסבל שעברו הזוג, אך אין מדובר כלל באשמתו, מאחר והוא אכן הזמין במעמד הרכישה את הכיסאות המדוברים, אך כפי שידוע לכל ישנם עיכובים בנמלים, ורק לאחר תקופה ארוכה הגיעו הכיסאות, שכידוע הוברר שבטעות נשלח דגם אחר, לאחר בירור הטעות, הזמנתי שוב את הדגם המבוקש ומאחר ועדיין הסחורה לא הגיע שלחתי להם דגם נוסף, כעת למעשה יש להם בבית 8 כיסאות, אם ברצונם אוכל להביא להם למחר 6 כיסאות תואמים מהדגם האחרון, ובאם לא יאלצו להמתין תקופת זמן נוספת עד להגעת הדגם הראשון.

התובע: אנחנו מעוניינים דווקא בדגם הראשון אותו הזמנו, ובאם כבודו אינו יכול לעמוד בהתחייבותי, אנא בבקשה יועיל בטובו להחזיר לנו את הכסף בחזרה.

הנתבע: אין בעיה אם כבודו מבקש לתבוע את הכסף בחזרה מדין מקח טעות, א"כ הרי שלא היה כאן מקח כלל ועיקר, וממילא השתמשתם ברכוש שלי, וא"כ מבקש אני תשלום שכירות על כל התקופה שהשתמשתם בכיסאות הן מהדגם הראשון והן בדגמים האחרים, ואדרבה אם ברצונכם ללכת על מהלך שכזה, אני בודאי מסכים, ולא זו בלבד שהשולחן והכיסאות יחזרו אלי אלא אף אקבל עבורם תשלום שכירות על כל התקופה ועוד ישאר לי עודף.

התובע: כל דין תשלום שכירות במקח טעות זה רק בקרקע ולא במטלטלין. כמו כן אין כאן כלל מקח טעות אלא ביטול מקח, ובביטול מקח לא נאמר דין זה, ומשכך אין זו טענה כלל ועיקר

שאלת חנין

יש לי שאני דירה שאני משכיר אותה, לפני כשנה נכנס דייר חדש לגור שם, ובשעת חתימת חוזה הוא הביא לי 12 צייקים עבור תשלום שכירות לשנה הראשונה, ואכן כל התשלומים דפקו כמו שעון, לפני חודשיים חידשנו את החוזה והוא אמר לי שהוא יעביר לי את הצייקים בהמשך, ומאחר ובשנה הראשונה הוא עמד בכל התשלומים בזמן, לא חששתי והסכמתי, למעשה כעת אנו עומדים שלושה חודשים לאחר חתימת חוזה, והוא עדיין לא שילם, פניתי אליו מספר פעמים ובכל פעם הוא דוחה אותי בתירוץ אחר.

בשבוע האחרון ביקשתי ממנו את הכתובה שלו לצורך עיון מסויים, ולאחר שמסר לי אותה, אמרתי לו שמאחר וכלו כל הקיצים, אם הוא רוצה את הכתובה חזרה שישלם לי את החוב, ואם לא הרי שהוא לא יכול לישון בדירה.

למעשה הוא טוען לי שהוא גובה עבור כל יום שאני מחזיק את הכתובה סך 1000 ₪ וכל יום שאני לא מחזיר לו הרי שמתקזז מהחוב, ואדרבה שאני לא יחזיר לו את הכתובה, כי הוא ילך לעשות חדש.

שאלתי היא האם מותר לי לעכב את הכתובה אצלי מדינא בתור תפיסא עד שיחזיר לי את החוב, ושנית האם יכול הוא לדרוש שכירות על הכתובה, שכל עוד שאני לא מחזיר לו ירד סך 1000 ₪ מהחוב.

תשובות למדור זה ניתן לשלוח במייל המערכת (ולצין עבור שואל כעניין)

heychalhamishpat@gmail.com

הופיע בהדרת קודשו

התרגשות עצומה עם הוצאתו לאור עולם של קובץ 'היכל המשפט' המכיל בתוכו מקבץ מאמרים ומערכות העוסקות בעניינים הנוגעים להתנהלותו של כל אחד ואחד בענייני חו"מ ריבית ואבהע"ז בזמנינו אנו הופיע ויצא לאור עולם הקובץ המיוחד של 'היכל המשפט' הכולל בתוכו מאמרים ומערכות במקצועות התורה בענייני חו"מ ריבית ואבהע"ז, בקובץ זה יוכלו המעיינים למצוא את אשר חשקה נפשם בסוגיות אשר נוגע לענייני הכלל והפרט מהדברים הנוגעים לכל אחד ואחד.

בכ"ב ימים אלו מופצים בריכוזי א"ש הקובץ המיוחד, וניתן להשיגו במוקדי שיעורי הפרקטיקה בערים השונות או במייל heychalhamishpat@gmail.com

ילכו מחיל אל חיל בני החבורה המסולאים מפז אשר כבר בימים אלו עוסקים ביתר שאת וביתר עוז ולא נותנים מנוח לנפשם ושינה לעפעפיהם, ומלבנים הסוגיות באר הדק היטב, לברר המקח בסוגיות העומדות על הפרק לקראת הוצאתו לאור של הקובץ הבא בסייעתא דשמיא.

קובעים ברכה לעצמם כל העומדים על הפקודים אשר עושים מלאכתם נאמנה, להוציא דבר שלם תחת ידם, פאר היצירה ונזר תפארה.

ויהא רעווא שעל ידי ריבוי התורה נזכה לגאולה השלימה וכפי שכבר כתב רבי שלמה קלוגר (בהקדמה לשו"ת טוב טעם ודעת מהדורת תנינא) וז"ל... ויותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ" כי כשם שאמרו חז"ל בגמ' יבמות (סב.) אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף, כך בחידושי תורה תלוי ביאת משיחנו בגמר כל התורה שיהיה בעולם כמו שניתנה למשה רבינו.

ולכן בצאת כל ספר וספר כדת הוא התקרבות הגאולה במהרה בימינו, וזה הוי נמי דברי שלמה המלך ע"ה בקהלת "עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה יגיעת בשר".

והכוונה הוי לא כמו שמבינים הטועים שלא לעשות ספרים הרבה כי מהאי טעמא אין הקץ נגלה עד שיתרבה הרבה ספרים כמו דהוי להג הרבה יגיעת בשר להעמיד תולדות דהוי כדי לקרב הקץ כן הוי נמי עשיית ספרים הרבה עכ"ל.

את הקובץ מפארים מאמריהם של גדולי הפוסקים חברי נשיאות בית הדין, הגאון הגדול רבי נפתלי נוסבום שליט"א שעוסק בענייני מכירת חמץ על ידי שליח או ע"י קטן, מאמרו של הגאון הגדול רבי צבי ברוורמן שליט"א, שבעט סופר מהיר קיבץ כל ענייני בר מצרא בזמנינו מהדברים הנוגעים למעשה, ועוד ימצא המבקש מאמרים של גדולי הרבנים הגאון הגדול רבי עמרם פריד שליט"א, העוסק בענייני עיסקא בזמן הזה והגאון הגדול רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א, שהרחיב בענייני תיווך ובלעדיות בתיווך, והגאון הגדול רבי ברוך שובק שליט"א בענייני בועל שני.

רבני ותלמידי היכל המשפט עמלו טרחו ויגעו להוציא תחת ידם מערכות נפלאות שדלו מים התלמוד להחיות בהם עם רב, מי בעסקי חושן המשפט ומי בענייני ריבית.

בחיבות רבה התקבל הקובץ אצל גדולי הרבנים והפוסקים אשר הביעו קורת רוח מפרי הביכורים אשר בו נתקבצו יחד מאמרים רבי הכמות והאיכות תחת כפיפה אחת.

בדגש רב ציינו הרבנים את מעלת וחשיבות כתיבת מאמרים בענייני הזמן הנוגעים לימינו אנו, אשר כידוע משתנים הטבעיים ונידונים רבים העולים על שולחן מלכים הינם מדברים חדשים לבקרים מה שלא נמצא בספרי רבותינו הראשונים והאחרונים

הודעה חשובה

לקביעת תור לדיונים ובוררות

בדיני ממונות וריבית

ניתן לפנות למזכירות בית הדין בקו המשפט

0733831747 שלוחה 4

~ * ~

שאלות לרבני בית הדין ניתן להפנות בקו המשפט שלוחה 3,

כמו כן בשלוחה זו ניתן לשמוע את תשובות הרבנים

על השאלות שנשאלו

בשורה טובה תדשן עצם

במסגרת שיעורי הפרקטיקה המעשיים שעל ידי בית הדין

בסייעתא דשמיא התקיים שיעור מקיף

ב'נזקי שכנים'

מפי מורינו ורבינו מרא דד"נא הגאון האדיר

רבי צבי ברוורמן שליט"א

ראב"ד ביתר עילית וחבר נשיאות היכל המשפט

השיעור התקיים במסגרת השימוש בבני ברק

ויהיה ניתן לשמיעה לכלל הציבור בשלוחה 5 תת שלוחה 6

יו"ל על ידי בית הדין ומרכז הבוררות היכל המשפט + טלפון 0733831747 + מייל: heychalhamishpat@gmail.com

כל חוקיות שמורות למערכת היכל המשפט

הוצאות הגיליון נתרמו

ניתן להעניח את העניין לשמורות לברכה והצלחה

חד מן חבריה
לרגל הוצאתו לאור
עולם של קובץ
'היכל המשפט'

הגאון ר' ברוך
שטרן
לע"נ חנה ב"ר דוד

החפץ בעילום שמו
להפצת מעיינות
החכמה

לע"נ הרבי מרן
מנחם מנדל בהג"ר
לוי יצחק ז"ע
גלב"ע ג תמוז

לע"נ הרבנית
הצדקנית מרת
אסתר בת ר' יהודה
כ"ט תמוז

ע"י החפץ בעילום שמו
לע"נ הצדיק
ר' אברהם מתייתו
בן רבי מנחם נחום

הרה"צ ר' יהושע
טיטלבוים
לרגל השמחה
השרויה במעונו